

(IZ)BR@NO

v aprilu

KNJIGE ZA ODRASLE:

- **Brina Švigelj – Merat: ODVEČ SRCE, Cankarjeva založba, 2006**

Glavna akterka, v Franciji živeča Slovenka, se ima namen takoj po očetovem pogrebu na Bledu vrniti domov, v Pariz. Po spletu okoliščin, katerim se prepusti brez oklevanja, v njej tako kičastem turističnem kraju ostaja brez načrta in brez odločitve, dnevi pa tečejo. Vzporedno spremljamo njeno trenutno ljubezensko avanturo z domačinom, zgodovino njenega prijateljstva s francosko prijateljico in zakonske zveze, hkrati pa skrivno zgodbo njenega očeta in matere, ki jo je oče popisal v romanu, katerega naša junakinja prebira tekom preživljanja nenačrtovanega dopusta. Roman, poln čustev in intimne, ljubezenske zgodbe, kjer je vse tako preprosto, nikakor ne sprejemljivo, vendar tako človeško. Enostavno in hkrati neskončno zapleteno. Točno tako, kakršno je življenje – ne belo, ne črno, ampak polno vsakršnih odtenkov, enkrat nagibajočih se na eno, enkrat bolj na drugo stran.

Srečno – nesrečen konec, ki pušča marsikaj odprtega in bralca ne pušča ravnodušnega.

- **Oriana Fallaci: MOČ RAZUMA, Učila International, 2005**

Nedavno preminula italijanska novinarka in pisateljica v ognjevitem, emocionalno nabitem in politično nekorektnem (kar tudi sama priznava) slogu obračuna z domnevno preveč tolerantnim odnosom evropskih držav do Islama. Graditev mošej in islamskih centrov, multikulturna politika, preohlapna emigracijska zakonodaja, vse to je po njenem pripeljalo do terorizma, avtorica gre še dlje in pravi, da je končni cilj islamska Evropa. Delu je moč očitati pomanjkanje treznega razmisleka, predsodke, selektivno poznavanje kulturno zgodovinskih dejstev, razpihovanje nestrpnosti in še kaj. Se pa ob prebiranju morda ravno zaradi provokativnega sloga venomer zastavlja vprašanje meje tolerance oz. paradoks toleriranja netolerantnega. Odnos demokratičnih družb do nedemokratičnih, teokratsko urejenih družb ter dejstvo o nekompatibilnosti v pogledih na osebno svobodo in položaj posameznika. Koristno in zanimivo branje, a ne za nekoga, ki bi se rad podučil o dejanskem položaju Islama v Evropi. Knjige bi tudi zelo težko uvrstili na seznam tistih, ki lahko prispevajo k pomiritvi »spopada civilizacij«.

- **Lian Hearn: MEČ V TIŠINI, Mladinska knjiga, 2006**

Izmišljena zgodovinsko-pustolovsko-fantazijska saga v treh knjigah o družini Otori, časovno postavljena v srednji vek, v deželo podobno Japonski. Zgodba je polna pustolovščin, bitk, ljubezni, magije, čudežnih sposobnosti posameznikov. V prvi knjigi sledimo mlademu junaku po imenu Takea, ki ga vitez Otori reši pred krvoločno vojsko lide Sadamuja. Odpelje ga na njegov dom, kjer deček s pomočjo učiteljev spozna svoje resnične korenine, čudežne sposobnosti in tako počasi stopa na pot, ki mu je usojena.

- **Susanna Tamaro: POJDI, KAMOR TE VODI SRCE, Cankarjeva založba, 1996**

Gre za pisemski roman, napisan v obliki babičinih pisem vnukinji, ki je vsa naveličana odšla od doma... Ne prava pisma, ampak nekakšen dnevnik, retrospektiva življenja. To je sprava z vsemi, s katerimi bi se morala nekoč pogovoriti, pa se ni. Nit romana je zgodba treh generacij njene družine. Pisma so priznanje napak, olajšanje vesti, napisano izjemno nežno in presunljivo. Neprizanesljivo do sebe pretehta svoje življenje, da na koncu svoje poti vnukinji (vsem nam) tenkočutno odstre in izlušči globok nauk, ki ga skriva preprosta resnica njenih spoznanj: Pojdi, kamor te vodi srce!

- **Jostein Gaarder: LEPOTICA S POMARANČAMI, Vale-Novak, 2005**

Tretje v slovenščino prevedeno delo norveškega pisatelja. Najbolj odmeven je bil njegov roman Zofijin svet. V tem njegovem nekoliko krajšem delu pa gre za prisrčno in toplo zgodbo o minljivosti in zakonitostih življenja in stvarstva. Glavna lika zgodbe sta dva: oče, ki je že vrsto let mrtev in njegov odrasčajoči sin, ki bere njegovo pismo, ki mu ga je napisal njegov na smrt bolan oče v dnevih pred svojo smrtjo. Tretji lik pa je Lepotica s pomarančami, skrivnostna damica, za katero se izkaže, da.... Zanimivo branje, mogoče se v prvem delu zgodba malo vleče, vendar se splača vztrajati do konca.

- **Arto Paasilinna: DEDU ZA PETAMI, Mladinska knjiga, 2006**

Knjiga Dedu za petami je že šesta Paasilinova zgodba, ki jo lahko beremo pri nas. Kljub temu, da je bila napisana leta 1977, so groteskne dogodivščine in nenavadne usode posebnežev, ki jih avtor v vseh svojih delih predstavi na način, da bralca očarajo, brezčasne in tako vedno aktualne. Roman je preprosta zgodba o prijetnem in radoživem krznarju in usnjarju Vernerju, ki vsake toliko časa izstopi iz ustaljenih tirnic življenja. Možak se zaradi ženine gospodovalnosti izmakne domu ter v letih po drugi svetovni vojni sklepa kupčije po Skandinaviji in tudi dlje. Ob zadnjem pobegu žena za njim pošlje vnuka Avgusta, ki se ne sme prikazati na domačih durih brez potepuškega deda. Babičin načrt kmalu propade, saj se izkaže, da ima vnuk precej dedove krvi. Namesto, da bi ga pri priči pripeljal domov, se začneta skupaj potepati po Evropi in doživita kup prijetnih dogodivščin...za katere boste izvedeli, če boste knjigo vzeli v roke.

Humor in "simpatični cinizem", ki ga avtor vzdržuje v vseh svojih delih, nas spodbuja, da knjigo preberemo na mah.

Prijetna sprostitev za večerno branje.

KNJIGE ZA OTROKE:

• Eoin Colfer: ARTEMIS FOWL: ZAHRTNA OPAL, Mladinska knjiga, 2006

Novo srečanje ljudi in vilincev. Artemis Fowl je genialni najstnik z zločinskimi nagnjenji, ki je že v treh knjigah doživel razburljive dogodivščine v ljudem prikitem podzemnem svetu. Na koncu tretje knjige je sicer dočakal izbris spomina, vendar zanj to ni tako velika ovira, da je ne bi mogel preseči. Še dobro! Kajti v četrtem nadaljevanju sta on in njegov neločljivi Butler edina, ki lahko rešita svet pred zahrbtno Opal Kobo in njenimi maščevalnimi načrti, ki bi pogubili najprej njen lasten narod in nato še 'blatarskega' – človeškega. V boj z Opal se spustita s starimi znanci iz vilinskega Pristana na svoji strani – poveljnikom Korenom, stotnico Marjeto Mali in skratom Gnojem Kopačem. Napeto, razburljivo in prikupno mladinsko fantastično delo.

• Allan Stratton: CHANDINE SKRIVNOSTI, Miš, 2006

Roman je osebna pripoved najstnice o njeni družini. Skozi napeto in pretresljivo zgodbo spoznamo življenje v subsaharski Afriki. Bolj kot revščina, je tamkaj živeče ljudi strah, da bi se okužili z virusom HIV. Zaradi te grozljive bolezni izgubi Chanda osebe, ki jih ima zelo rada. Pisatelj v zgodbo spretno vplete na eni strani strah, na drugi pa pogum. Chanda s svojo neustrašnostjo in močjo reši mnoge življenjske težave in pomaga ljudem, ki se borijo z boleznijo AIDS. Allan Stratton je za Chandine skrivnosti v kategoriji romanov za mladostnike prejel številna priznanja in nagrade.

• Michel Brule: DECEK, KI JE ZELED SPATI, Vale-Novak, 2007

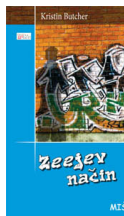
Droben, majhen dvanajstletni deček Nino, po materini smrti ostane sam. Nevihta mu odpihne dom, zato se z edinim premoženjem – kosom lepenke nastani pred vrati lekarne v Riu de Janeiru. Za preživetje v razbojniških klapah je prešibak in prenežen. Zato na ulici prosi miloščine. Težko mu je. Na svoji lepenki čaka na kruh, prijazno besedo, pogled, ponujeno roko. Poišče si delo, vendar opeharjen in razočaran odneha. Hrepeni po noči, ko ga nihče ne vidi in želi samo spati. Sanjari o marsičem. Knjiga se vas bo dotaknila in vam segla do srca. Primerjamo jo lahko s nepozabno Deklico z vžigalicami, Malim princem... S knjigo Deček, ki je želel spati, je avtor zaslovel po vsem svetu. Prevedena je že v 12 jezikov.

• Desa Muck: ANICA IN SKRIVNOSTNA MASKA, Mladinska knjiga, 2007

Že osma knjiga iz zbirke Anice, ki je bila že večkrat nagrajena in je letos že petič prejela nagrado Moja najljubša knjiga, spet navdušuje s svojo simpatično preprostostjo, všečnostjo in poučnostjo. Tokrat spremljamo Aničine prigode v pustnem času, katerega ji oče vsako leto nevede precej zagreni. Rad se namreč našemi v najbolj čudne maske in nato hodi naokrog z Anico in njenimi prijatelji, kar pa se Anici ne zdi prav nič zabavno in zato začne resno premišljevati, kako bi se to leto vsemu skupaj izognila. Vendar pa se to leto stvari odvijajo popolnoma drugače kot ponavadi... Odlična knjiga o tematiki, ki jo skoraj zagotovo vsi poznamo – vsakemu je bilo verjetno kdaj v življenju nerodno zaradi česa, kar so rekli ali storili njegovi starši. A vendar je to ponavadi le posledica kratkega medgeneracijskega stika in trenutnega nerazumevanja. Najpomembnejše pa je to, da se tudi za takimi besedami ali/in dejanji staršev običajno skriva ljubezen. Le da je včasih izražena na rahlo neroden način...

• Kristin Butcher: ZEEJEV NAČIN

V zbirki IZIBERI je izšla med drugimi tudi zgodba z naslovom Zeejev način. Zee pripada zloglasni skupini punkovcev, ki jim z izgradnjo novega nakupovalnega centra odvzamejo njihov prostor druženja. Ko pa se že sprijaznijo in vidijo v izgradnji nakupovalnega centra tudi nov prostor za druženje, so kmalu primorani postaviti se na realna tla. Fante namreč lastniki trgovin zelo budno spremljajo z očmi, če se slučajno pojavijo v njihovih trgovinah, jih podijo stran, se do njih obnašajo kot do zlikovcev, skratka ocenijo jih po njihovem izgledu. Fantje so prepričani, da se jim godi krivica in želijo to trgovcem tudi povedati. A vendarle njihov način ni ravno primeren. Začnejo namreč pisati grafiti na stene trgovin in se jim ob tem posmehovati. Zee je fant, ki je nadarjen za slikanje in ustvarja tudi grafiti. Celo njegov oče je mnjenja, da grafiti niso nikakršna umetnost, kar fanta le še spodbudi k novim grafitom in njegovim umetniškim delom. A neko noč ga zasači lastnik trgovine... Na Zeejevo presenečenje pa je lastnik trgovine pripravljen poslušati...

Celotno zbirko Iziberi bi priporočila v branje odrasčajočim najstnikom, saj lahko vsakdo v teh zgodbah najde del sebe...

MEDIOTEKA:

• GROZLJIVI VRTOVI (EFFROYABLES JARDINS) – DVD, Blitz film, 2005

Odlična komična drama v slogu »Življenje je lepo«, katere moto je »za kljubovanje trpljenju je ključno norčevanje...«. Jacques in Andre sta prijatelja, čisto običajna človeka, ki dneve preživljata v vaški gostilni. Piše se leto 1944. Pod vplivom pogovorov in poslušanju ilegalne radijske postaje, ki Francoze poziva k odporu proti okupatorju, se odločita za akcijo. Razstrelita železniško postajo, nevedoč, da v njej spi kretničar. Nemški okupator izmed vaščanov izbere 4 moške in med njimi se znajdeti tudi naša junaka. Nemci jih vržejo v jamo in zagrozijo, da jih bodo v 24-tih urah ustrelili, če se krivci ne javijo. Kljub vsej nečloveškosti situacije se ob jami pokaže nemški stražar, ki jim zadnje ure poizkuša ublažiti z igranjem klovna in ukradeno hrano in s tem popolnoma spremeni življenje enega izmed naših junakov.

• GRBAVICA – DVD, Cinemania group, 2007

Je prvi celovečerec režiserke JASMILE ŽBANIĆ, rojene 1974 v Sarajevu. Film je na berlinskem festivalu 2006 prejel »zlatega medveda« za najboljši film in nagrado ekumenske žirije.

Povojno Sarajevo, mestni predel Grbavica. Sodobni utrip življenja na videz že prekriva posledice bratomorne vojne, a njeni zasevki so pregloboko v porah vsega in vsakega. Kot krasta na rani, ki se večkrat odluči in rana vedno znova zakrvari. Nezaposlena samohranilka Esmatolče revščino s svojo 12-letno hčerko Saro, ki že živi življenje, podobno mladim vsepovsod, tare pa jo nevednost glede očeta, ki bi naj bil »šehid«, se pravi, musliman, ki je častno daroval življenje za domovino. Bliža se ekskurzija, ki se je bodo otroci šehidov lahko udeležili skoraj zastoj ob predložitvi potrdila o očetovi smrti. Zato Sara močno pritiska na mamo Esma, naj ji čimprej priskrbi zahtevano potrdilo, saj bi obenem dobila v roke dokaz, da je res hči šehida, o čemer že dolgo dvomi. Esma si najde delo v nočnem lokal, da bi hčerki lahko plačala ekskurzijo, saj potrdila ne more dobiti, ker...

Esmine travme, zakopane globoko v ranjeni duši, neuspešno zdravljene na skupinskih seansah povojnega centra za socialno delo, privrejo na dan ob hčerinem izzivanju v želji po resnici. Spopad dveh generacij, dveh svetov, dveh src, žejnih ljubezni... Ozka brv da slutiti, da njuna bregova še nista povsem ločena. Brv v podobi Sarinega nasmeha skozi zadnje steklo odhajajočega avtobusa... Ekskurzija mladih, ki ob odhodu pojejo pesem Kemala Montena Sarajevo, ljubavi moja... otroci svojih staršev...